

בהורא

גליץ קעה
פר' וישלח
תשפ"ד לפ"ק
שנה ר'

אור הפנימה
המניחה בדרך
הבעש"ט הק

י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

הוקם לע"נ הגד"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

עבודת יום השישי

טועמיה: ככל שהאמונה והכוונה גדולה יותר - כך נפעלת יותר טהרת המקוה

בה ההדרבה

היכל המגיד ממעזריטש: לתת לנשמה להוביל את הגוף

עבודת התפילה

כתר נהורא: כיצד מפרשים את המשל של הבעש"ט אודות 'תפילה לעני?' (ב)

ויזרח לו השמש

תנו רבנן מעשה: סיפור התקרבותו של רבינו המגיד הק' ממעזריטש לאור החסידות

דבר המערכת

אור הגנוז!

שה השבוע אברך בלהט חסיד:

"לאטקעס" להנחה - יש כבר היום בכל מדפי החנויות, סופגניות מכל המינים, עם תוספת של דרנות ובחינות שונות. כל שנה יש חידוש נוסף, צבע נוסף וסוג נוסף.

לצידים ניתן למצוא מדפים שלמים של חנוכיות ומוצרי הנחה לרוב, נרות, שמשים, כוסות, שמן וכל שאר הפרטים ופרטי הפרטים.

הרחוב כולו צועק שהנחה כבר כאן, הפרסומות מדברות רק על הנחה, כל מה שסביב כבר מוכן,

--- אך דבר אחד חסר! --- "הנחה" עצמה!

המנורה כולה ניצבת בגאון, מוכנה, מכריזה, מלאה שמן, נוצצת ומושלמת, חסר רק דבר אחד -- "אש"!

הכל סביב מוכן, חסר רק את הניצוץ הפנימי!

כך מסופר על אחד מתלמידי המגיד - הרח"ק רבי חייקל מאמדור ז"ע "שעשה בעצמו כמה סגופים להתענות משבת לשבת כמה פעמים, ואלף לילות היה נייער משנתו ללמוד כל הלילה" (תפארת שלמה, שמח"ת), והעיד עליו המגיד: "מצאתי מנורת זהב מלאה בשמן, היה צריך רק להדליקה!"

המגיד עצמו, טרם הגיעו אל הבעש"ט היה נחשב כאחד מגדולי הדור, המנורה היתה שלימה ומוכנה, אלא שהבעש"ט היה צריך להדליק אותו!

כך מובא ב"כתר שם טוב" שבפעם הראשונה שנתקרב המגיד אל הבעש"ט הק': "אמר לו הבעש"ט עמוד על רגליך, ועמד, והנה במאמר הזה היה כמה שמות מלאכים, ומיד שאמר הבעש"ט זלה"ה זה המאמר נתמלא כל הבית כולו אורה, ואש היה מלהטת סביבותיו, וראו בחוש את המלאכים הנוכרים, ואמר לו להרב המגיד ז"ל, אמת שהפשט כמו שאמרת, אבל הלימוד שלך היה בלי נשמה!"

ועוד יותר כי בעצם י"ט זו ניתן במיוחד לדרא בתראה כדי שנוכל להתחזק בחושך של עקבא דמשיחא כמו שמבואר בשפת אמת "בדורות הקדמונים היה די להם בשלושה רגלים ודורות אחרונים שהיה גלוי וידוע לפני אבינו שבשמים שלא היה לנו תקומה חס ושולם והוסף לנו מועדות".

בידידות, ישע"י יצחק פרידמן, י"ר אש החסידות

המלחמה הכפולה: ללחום באהבה

יש לנקוט בתכסיסיהם של יעקב ועשו שהשתמשו שניהם במלחמה כפולה: ללחום עם האויב, תוך כדי הנסיון לכבוש אותו בדרכי אהבה.

נהורא מעל"א

המתנהלת בדרך של פנים ואחור.

בכך מבאר ה'תולדות' את מאמר הכתוב (בראשית לב, ח) "ויירא יעקב מאד ויצר לו", ופירש רש"י: "ויירא - שמא יהרג, ויצר לו - אם יהרוג הוא את אחריים.

כלומר, יעקב אבינו ניצב כאן בין שתי מערכות:

מצד אחד - צריך להתרחק מעשו ולפרוש לגמרי מהגשמיות, כי המגע עם הגשמיות נמשך אל 'לתאוה יקש נפרד' והיא יכולה 'להרוג' את הנטייה הרוחנית של הנשמה להשתוקק לבוראה.

ומצד שני - אם יתרחק לגמרי מהגשמיות שמא יהרוג אותה לגמרי, והרי צריך להעלות את הגשמיות ולשעבדה תחת הרוחניות.

וזהו אומרם (קה"ד ט, א): "ויחץ את העם וגו', זיינם כלי זיין מבפנים, והלבישן לבנים מבחוץ, והתקין עצמו לשלושה דברים, לתפלה, ולדורון, ולמלחמה.

מבחוץ הליביש אותם עם בגדי לבנים, לאות ידידות ושולם. ומבפנים הטמין אצלם כלי זיין כדי להלחם ולנצח.

אך זה לא מספיק, בנוסף לכך צריך את שלושת התכסיסים: דורון, תפילה, מלחמה.

הדרך הקלה והבטוחה ביותר - היא לברוח מהמלחמה. לא לאכול ולא להתעסק עם הגשמיות, אלא להיות ניזון בקב חרובים בלבד.

אך דרך התורה היא - "כי תצא למלחמה", מי שבורח נס מהחזית היא המפסיד הגדול - 'תחילה נפילה - ניסה'.

צריך לאכול, ומוצה לאכול. זה תפקידנו כאן בעולם. אנו צריכים להכנס לתוך מגרש האויב - ושם לנצח אותו. לחיות איתו בשולם, ושם לריב עמו.

וזה היה האופן שבו התמודד יעקב אבינו עם עשו הרשע:

מצד אחד שולחים 'דורון' אל עשו, מוכידיים אותו ונכניעים לפניו. בכך גונבים את דעתו כאילו נפלנו לתוך הגשמיות, ומשם כובשים אותו. ומצד שני מתכוננים לערוך עמו 'מלחמה' בתכסיסים ותחבולות.

מי שמתוון ומקשר בין שתי המערכות - הדורון והמלחמה, הוא כח התפילה, שהוא השדכן בין שתי הסתירות הפוכות הללו.

"יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, ואם אין הקב"ה עוזרו - אינו יכול לו" (קידושין ל:). חייבים להגיע לעזרתו של הקב"ה, ואם לא מבקשים ממנו - איך תגיע העזרה מלמעלה? על כן חייבים להתפלל, לבקש, להעתיך ולהתחנן בכל לבו אל ה' שיצילונו

בהשקפה ראשונה נראה שהמלחמה נערכת בין החומר לצורה, בין הנשמה לגוף, בין הנפש האלוקית לנפש הבהמית. שניהם אווזים באדם, זה מושך לכאן וזה מושך לכאן, הנשמה רוצה למשוך את האדם כלפי מעלה, והגוף כלפי מטה.

אך באמת יש כאן מערכה כפולה. הגוף רוצה לשלוט על הכל, לאבד גם את מקצת הנשמה שנשארה באדם. והנשמה אינה רוצה למשוך את האדם אליה בלבד, אלא חפצה להתפשט גם לתוך ממשלת הגוף ולהאיר אותה באור אלוקי.

לעתיד יתקיים 'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו', הקדושה תחדור עד ממשלת הגוף החומרי ותאיר ותזכך אותה, והכל יכנס תחת שלטון אלוקי.

אך עד ביאת הגואל נערכת כאן מלחמה כפולה, משני הצדדים. מצד אחד צריך לפרוש מכל ענייני הגשמיות עד קצה האחרון, ומצד שני - הרי הגענו כאן לעולם כדי להרים את הגשמיות ולשעבדה תחת הבורא ית' ואיך נפרוש ממנה?

יעקב ועשו משתמשים שניהם במלחמה כפולה. מצד אחד רוצה ללחום עם האויב, ומצד שני רוצים לכבוש אותו בדרכי אהבה.

יעקב אבינו שולח מלאכים אל עשו אחיו, מתוך הכנעה רבה, ובחידא מחתא - בדרגה רוחנית ונעלמת יותר - הוא שולח אליו מלאכים ממש שמטפלים בו כהוגן במכות נאמנות.

'התולדות' בפרשתנו מסביר, כי מלאכים אלו, הם כוחות היצר הרע, התאוות הגשמיות, שהעלה יעקב לצד הטוב על ידי שהכניע אותם, הן על ידי 'סור מרע', והן על ידי 'עשה טוב' שהתכוין בהם לשם שמים, ובכך לקח את כללות הגשמיות - 'שור וחמור צאן ועבד ושפחה' הרומזים על עשר

ספירות (בני יששכר, ניסן ד ח), ושעבד אותן תחתיו, בבחינת צדיק מושל ביראת אלקים.

באופן כזה צובר האדם מדי יום עשרות או מאות ואפילו אלפי מלאכים וכוחות, והם מסייעים לו בעבודתו.

את המלאכים הללו שלח יעקב אל עשו. מצד אחד שלח עמם דורון נכבד, בעוד מצד שני הוא מתכוון למלחמה.

גם עשו מתנהג בדרך זה. כלפי חוץ - הוא מגיע בידידות כדי לעשות שלום, וכלפי פנים - מתכוון להלחם ביעקב. הוא נושק ליעקב ומתכוין לנשכו.

כל הדיבורים והשיח בין יעקב לעשו מתנהלים בדרך זו, כאשר מבחוץ הם נשמעים כמו דברי ידידות, ורש"י בא ומגלה את האמת הפנימית המסתתרת מאחוריהן.

אין כאן העמדת פנים ואחיות עינים, אלא כך נראית המלחמה

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

וירח לו השמש

"דוקטור בעל שם", כך מופיע שמו של רבינו הבעל-שם-טוב הקדוש ז"ל, ברשימות מקבלי הפטור ממס, בפנקסיהן של השלטונות מהימים ההם, פנקסים שעדיין קיימים ומצויים כיום בארכיוני פולין.

שכן בחר לו איש האלוקים את דרכו בקודש, לעסוק במתן רפואות לחולים. בדרך זו נמשכו אליו המוני יהודים, והוא קירבם אל תחת כנפי השכינה.

היתה השמועה על רופא-הקסם הפלאי מתהלכת בקרב העם, ועושה לה כנפיים עד לעיירה טארטשין שבחבל וואהלין, אל המגיד דמתא, שכבר אז נודע שמו כאחד מגאוני הדור וצדיקו, ולימים היה לראש גולת אריאל, הוא המגיד הגדול והקדוש **הרבי רבי בער ממעזריטש** ז"ל.

שתי מסורות נאמרו על דבר התקרבותו של המגיד אל אור החסידות.

המסורת הראשונה, המובאת בספר 'שבחי הבעש"ט', אכן מספרת על בואו של המגיד לבקש רפואה לגופו, לאחר שנחלש מרוב צומות וסיוגופים. וכך נאמר שם:

"המגיד צם ז' או ח' פעמים משבת לשבת רצופים, וחלה מאד. פעם אחת בא רבי מענדל מק"ק באר לקהילת טארטשין, ונתאכסן אצל הפרנס-חודש, והמגיד היה דר בבית קטן סמוך להפרנס-חודש, הנקרא 'אונטער שטיבל', וכנס רבי מענדל לפרוזדור הבעל-בית שלו, ושמע דברי המגיד שלמד עם תלמיד אחד, והוטב בעיניו הדיבורים שלו. וכנס אליו, וראה שהוא חולה מאד, ואמר לו: 'האם לא שמעתם שיש בעש"ט בעולם? ויסע מעלתו אליו וירפא אותו!'; והשיב: 'טוב לחסות בה' מבטוח באדם'. וכשבא רבי מענדל לבעש"ט סיפר שבחיו של המגיד ואמר: 'הייתי בקהילת טארטשין וראיתי כלי יפה'. אמר הבעש"ט: 'ראיתי אותו מכמה שנים ויש לי עגנונים אליו שיבוא אלי...'".

ואכן, לאחר שחולשתו גברה עליו, והבין שעליו לדרוש ברופאים, קיבל את עצתו של רבי מענדל, והוא נסע אל הבעל-שם-טוב, שעסק ברפואתו, עד שהתחזק והתרפא, ותוך כדי כך התקרב לאור כ-טוב, והיה לתלמידו המובהק של הרופא הגדול, שריפא את עם ישראל בתורתו ובקדושתו.

מסורת זו, הובאה לימים גם ב'כתבי ר"י שו"ב', עם הוספה מאלפת בשם הרה"ק רבי משה מקארין ז"ל: "שבעת שהמגיד בא פעם הראשון להבעש"ט, היה חלוש גדול מסיגופין עשה, וכשבא להבעש"ט אמר לו ברוצה לרפאות גופו גם כן, ואמר (הבעש"ט) שנותן לו בריה אם ירפאה על-ידי שמות ותפילות, או על-ידי רפואות פשוטים, כי הבעש"ט היה לו ידיעה גם בפשטות ברפואות. והמגיד, לצדקתו, אמר שאינו רוצה להטריח לפני ד', וירפאהו בטבע. אמר לו (הבעש"ט) אם ירפאהו על-ידי שמות ותפילות זה יוכל להיות תיכף, אך על-ידי רפואות צריך להתמשך על-פי טבע. אמר לו (המגיד) שגם זה מקבל. וירפאהו על-פי פשוט, ואמר לו שאם היה מרפאהו באופן הראשון, היה עושה אותו בריא אולם עד שהיה יכול לחטוב עצים, אך לעת זקנותו של המגיד היה חלוש מאד, ואמר שמתחרט על זה שלא קיבל עליו האופן הראשון..."

לימים, נאמר בשם הרבי רבי בער, בפי תלמידו הרה"ק רבי מנחם נחום מטשערנאביל ז"ל, בספרו 'הק' מאור עינים' (פר' כי תשא) כי: "רפואות הבעל-שם-טוב נשמטו בגנזי מרומים היה רק על ידי יחודים שהיה מייחד ומעלה השכינה אל מידת א"ן וממילא ניתקן למטה גם כן..."

המסורת השניה, שהובאה בספר 'כתר שם טוב', מספרת סיפור אחר, גם הוא מופלא:

"שמעתי מחסיד אחד, כששמע הרב מו"ה דוב בער זלה"ה מהשם הגדול של הרב הקדוש הבעש"ט וכל העם

נוסעים אליו ופועל בתפלתו פעולות גדולות ונוראות. והנה הרב מו"ה דוב בער זלה"ה היה חריף גדול ובקי בכל הש"ס ובכל הפוסקים והיה לו עשר ידות בחכמת הקבלה, והיה מתמיה מגודל מעלת הבעש"ט. ופעם אחד נתיישב בדעתו לנסוע אל הבעש"ט כדי לנסותו וכו', ומחמת שהרב מוה"ר דוב בער זלה"ה היה מתמיד גדול בלימוד, תיכף כשהיה בדרך יום ושתיים ולא היה אפשר לו להתמיד בלימודו כמו בביתו, התחיל להתחרט על שנסע, והנה אחר כך כשבא אל הבעש"ט זלה"ה וסבר שישמע ממנו תורה, והבעש"ט זלה"ה סיפר לו מעשה איך שנסע דרך כמה ימים ולא היה לו עוד לחם ליתן להערל שלו בעל העגלה ונודמן לו גוי עני אחד עם שק לחם וקנה ממנו הלחם כדי לפרנס הערל בעל עגלה שלו, ועוד מעשיות כאלו, ואחר כך ביום השני בא עוד אצל הבעש"ט, וסיפר לו איך שברך לא היה לו עוד שחת לתת להסוסים ונודמן לו וכו', והנה כל המעשיות שסיפר הבעש"ט זלה"ה היה בהם חכמה רבה ונפלאה למבין, והנה הרב מו"ה דוב בער שאל בקנה זה, על כן בא לבית האכסניא ואמר למשרת שלו: 'אני הייתי חפץ לנסוע היום תיכף למקומו, אך מפני חשכת הלילה, שהיה חושך מאור, על כן נלן פיה עד שתעלה מאור הלבנה, אזי ניסע לדרכנו...'".

"והנה בחצות לילה, כשהכין הרב מו"ה דוב בער את עצמו לנסוע, שלח הבעל שם טוב את המשרת שלו לקרוא אותו, והלך אצל הבעש"ט. ושאל אותו הבעש"ט זלה"ה: 'יכול אתה ללמוד?'; והשיב: 'כן'. ואמר לו הבעל שם טוב: 'וכן שמעתי עליך שאתה יכול ללמוד'. ושאל אותו הבעש"ט: 'יש לך ידיעה בחכמת הקבלה?'; אמר לו: 'כן'. ואמר הבעש"ט למשרת שלו: 'קח לי ספר עץ החיים (כתבי האריז"ל שנכתבו על ידי תלמידו מהרח"ו), והראה הבעש"ט להרב מו"ה דוב בער מאמר אחד (וביקש מהמגיד שירשע לו את המאמר). אמר לו הרב מו"ה דוב בער: 'הנה אקח לעיני ולהתיישב בו', ואחר כך אמר להבעל שם טוב את הפשט בהמאמר, ואמר לו הבעש"ט: 'אינך יודע כלום!'. וחזר ועיין בו, ואמר להבעש"ט: 'הנה הפשט הנכון הוא כמו שאמרת, ואם יודע מעלתו פשט אחר יאמר לי, ואשמע האמת עם מי'. ואמר לו הבעש"ט: 'עמוד על רגליך', ועמד. והנה במאמר הזה היה כמה שמות מלאכים, ומיד כשאמר הבעש"ט זלה"ה זה המאמר נתמלא כל הבית כולו אורה ואש היתה מלהטת סביבותיו, וראו בחוש את המלאכים הנוכרים, ואמר לו הבעל שם טוב זלה"ה להרב מוה"ר דוב בער זלה"ה: 'אמת שהפשט כמו שאמרת, אבל הלימוד שלך היה בלי נשמה'. ותיכף ומיד צוה הרב מו"ה דוב בער זלה"ה את המשרת שלו לנסוע לביתו, והוא נשאר שם אצל הבעש"ט זלה"ה ולמד אצלו חכמות גדולות ועמוקות'. את המסורת המופלאה הזאת, חותם בעל 'כתר שם טוב' בכך שאותו חסיד שממנו שמע את הסיפור: "כל זה שמע מפה קודש הרב מוה"ר דוב בער זלה"ה".

בדרכים מופלאים אלו התקרב אותו צדיק לאור הגדול והקדוש, אורה של החסידות, שהפציעה בימים ההם, האור שהאיר את חשכת הגלות, וחימם את קרירותה העזה. לימים קיבל את לפיד האש לידו, כאשר מילא את מקום כבודו של רבינו הבעל-שם-טוב הקדוש בהנהגת עדת החסידים, והוא אשר האיר לארץ ולדרים עליה ברחמים, בקדושה ומלכות, ומפיו אנו חיים עד עצם היום הזה.

לרגל הילולת רבינו המגיד הקדוש הרבי רבי בער ממעזריטש ז"ל י"ט כסלו

כוונת הטבילה

בערב שבת קודש (ז)

במאמרים הקודמים נתבאר כי הטובל סתם - הרי הוא טהור, אבל עדיין לא נתקדש באחת מדרגות הקדושה אלא עומד בדרגת הטהרה הנמוכה ביותר, כי הכל הולך אחר כוונתו בשעת טבילה. ככל שמכוין לטהרה עליונה יותר, כך מתקדש יותר - הכל כפי כוונתו.

וכן לענין קדושת השבת. יש לך אדם שנכנס למקוה כאשר זוהמת ימי החולין שרויה עליו, לב יודע מרת נפשו, והוא מכוין להטהר מכל עוונותיו שהספיק לעשות במשך השבוע. אדם כזה טהור מכל חטא ועון, אך לא נתקדש בקדושה של מעלה.

חמשה חלקים יש בקומת הנפש (ב"ר יד, ט), ואלו הם: 'נפש' - חלק העשיה שנעשה על ידי הגוף הגשמי, 'רוח' - חלק המידות והרגש שבלב, 'נשמה' - חלק המחשבה שבראש, 'חיה' חלק הדביקות שלמעלה מהראש, 'יחידה' - חלק אלוקי שמקיף מעל האדם, וכנגד חמשה חלקים אלו נהגו לטבול חמש פעמים.

כל אחד יטבול מספר טבילות כפי מנהג מקומו, אבל העיקר הוא מחשבת הלב, ואם טבל עצמו רק כדי לזכך גופו הגשמי, ולא נתכוין לטהר חללי לבו ומערכת רגשותיו, עלתה לו טבילה רק לחלק ה'נפש' ולא לחלק ה'רוח', וכן אם טבל עצמו כדי לטהר רגשות הלב, ולנקותם מכל המידות הרעות, ולהכשיר אותם לקבל מידות קדושות אהבה ויראה להשי"ת, אך לא נתכוין לטהר את חדרי מוחו מכל רבב של מחשבות בענייני הרשות או מחשבות אסורות חלילה, ולהכשיר אותם לקבל מחשבות של קדושה ודביקות, עלתה לו טבילה רק לחלק ה'רוח' ולא לחלק ה'נשמה'.

אבל אם טבל עצמו סתם בלי כוונה, עלתה לו טבילה רק לטהר גופו מכל טומאה, כי לזה אין צריך כוונה ועצם הטבילה פועלת פעולת טהרה, אבל לחלקים הפנימיים בעי כוונה.

אנו רואים כאן מהלך ברור מאוד. ככל שהאדם מכיר יותר בקדושת המקוה, ומאמין שהטבילה מביאה אותו לידי דרגות נעלות יותר - כך הוא מתקדשעולה יותר ויותר.

גוי שטובל לשם גירות, הופך את עצמו בטבילה אחת מגוי לישראלי.

אף אחד אינו גרוע מגוי, יהיה מי שיהיה ומה שיהיה, ועל כן באם יהודי טובל עצמו במים ומתבטל שם בשברון הלב ובתשובה, ומאמין באמת שהטבילה במקוה מטהרת אותו מכל חטא ועון, הרי הוא יוצא משם כתינוק שנולד, כברייה חדשה לגמרי, הוא השאיר הכל בתוך בור הטבילה ויוצא זך ונקי, טהור לחלוטין, כי כיוון שאי אפשר לחיות בתוך המים, מתבטלת שם חיותו של האדם וחוזר למקורו ושורשו כמו קודם שנולד, ואחר כך כשיוצא מהמים מתחדשת מציאותו כבריאה חדשה, טהורה ונקיה.

יסוד הדברים מפורש בלשון הרמב"ם (הלי מקוואות פ"א הי"ב) וז"ל: דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן, ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים, וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוונת הלב, ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל, ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואף על פי שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשיות שהן מחשבות האון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור, הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליםיכם אטהר אתכם.

הודעה משמחת

בע"ה ביום רביעי
יתקיים שמועס מיוחד
לקראת ימי החנוכה
עם הגה"צ ר' יחיאל יהושע
שיינפלד שליט"א
ניתן להשאיר שאלות
ב"חסידות פלאם" שלוחה 0
ויתבארו בע"ה היטב

האם מותר לחשב קצים?

מאמר שני בסידרה

מזמן לזמן אנו מתבשרים על ספר קדמון שמגלה את שנת הגאולה ואת זמן הקץ, וכבר עוררו בזה הקדמונים כי אף שיש חיזוק לשעה שמתחזקים באמונה לביאת משיח צדקינו, אבל הזמנים האלו חולפים ומשיח עדיין לא בא, עברנו כבר עתים וקצים שונים ועדיין לא נושענו, ויש בזה סכנה גדולה שיתייאשו מן הגאולה, וכפי שהזכיר הרמב"ם באגרת תימן [הובאה במאמר הקודם]. אבל הרמב"ם עצמו נותן שם זמן של קץ הגאולה, וגם היא חלפה ועדיין אנו בגלות.

וסוד הדבר הוא, כי חבלי משיח המה כחבלי לידה, ובחבלי לידה יש שבעים קולות שהיוולדת צריכה לעבור עד זמן הלידה, וכל אחד מהם הוא סימן נוסף שמבשר על הלידה המתקרבת והולכת, וככל שציריה וחבליה מתקרבים ונסמכים זה לזה יודעים שהלידה קרובה לבוא.

וכך הוא חבלי משיח, שמזמן לזמן מבשרים לנו יחידי הדורות על עת פקודה וזמן גאולה.

והן נכון הדבר שהזמן הזה הוא אמת לאמתו, כי כל קץ וזמן פקידה הוא אחד מחבלי משיח המבשר על התקרבות הגאולה, וכל אחד מהם נכון לגופו, וככל שהסימנים תכופים וקרובים יותר, יודעים שמשמיה מחיש פעמיים לגאולתנו השלימה. וכפי שרואים בזמנינו שיש קצים רבים יותר מהדורות הקודמים, וכל אחד מהם כואב יותר, וכל זה מראה ומוכיח כי סמוך עת פקודה וקרובה ישועתנו לבוא.

ובכללות, אחת לתקופה של ששים שנה מתעוררת המלכות התחתונה להתקרב אל דודה ולקרב היחוד, ולכן מתעורר באלף השישי כל ששים שנה עת פקודה, וכמאמר הוזה"ק (וירא קי"ז):
ובכל שתין ושתין מההוא אלף שתיתאה אתתקף ה"א וסלקא בדרגוי לאתתקפא.

ויש לציין מה שכתב המשך חכמה (ויקרא כו, מד) שפעם במאה או מאתיים שנה (ויש אומרים שאחת לששים או לשבעים שנה) מביא הקב"ה סערה על ישראל למען לא ישבו בין הגויים במנוחה וידעו כי בגלות המה, וזהו ג"כ בחינת חבלי לידה, והב לך את לשוננו: הנה מעת היות ישראל בגויים, ברבות השנים, אשר לא האמינו כל יושבי תבל כי יתקיימו באופן נפלא אשר לא ישער מחשבת אדם משכיל, היודע קורות הימים והמצולות אשר שטפו באלפי שנים על עם המעט והרפה כח וחדל אונים [אשר זה לבד גם כן מופת נפלא וגדול על קיום האומה למטרה נשגבה אלקית, אשר נתנבאו עליה הקדמונים].
הנה דרך ההשגחה כי ינוחו משך שנים קרוב למאה או מאתיים. ואחר זה יקום רוח סערה, ויפוז המון גלוי, וכלה יבלה יהרוס ישטוף לא יחמול, עד כי נפזרים בודדים, ירוצו יברחו למקום רחוק, ושם יתאחדו, יהיו לגוי, יוגדל תורתם, חכמתם יעשו חיל, עד כי ישכח היותו גר בארץ נכריה, יחשוב כי זה מקום מחצבתו, בל יצפה לישועת ה' הרוחניות בזמן המיועד. שם יבא רוח סערה עוד יותר חזק, יזכיר אותו בקול סואן ברעש - "יהודי אתה ומי שמך לאיש, לך לך אל ארץ אשר לא ידעת".

ככה יחליף מצב הישראלי וקיומו בעמים, כאשר עין המשכיל יראה בספר דברי הימים. וזה לשתי סיבות: לקיום הדת האמיתי וטהרתו, ולקיום האומה.

והנה מעת היות ישראל בגויים, ברבות השנים, אשר לא האמינו כל יושבי תבל כי יתקיימו באופן נפלא אשר לא ישער מחשבת אדם משכיל, היודע קורות הימים והמצולות אשר שטפו באלפי שנים על עם המעט והרפה כח וחדל אונים. הנה דרך ההשגחה כי ינוחו משך שנים קרוב למאה או מאתיים ואחר זה יקום רוח סערה ויפוז המון גלוי וכלה יבלה יהרוס ישטוף לא יחמול, עד כי נפזרים בודדים ירוצו יברחו למקום רחוק ושם יתאחדו, יהיו לגוי, יוגדל תורתם, חכמתם יעשו חיל, עד כי ישכח היותו גר בארץ נכריה, יחשוב כי זה מקום מחצבתו, בל יצפה לישועת ה' הרוחניות בזמן המיועד, שם יבוא רוח סערה עוד יותר חזק, יזכיר אותו בקול סואן ברעש יהודי אתה ומי שמך לאיש, לך לך אל ארץ אשר לא ידעת וכו' יחשוב כי ברלין היא ירושלים וכו'. עכ"ד.

עבודת התפילה

על פי משנת החסידות

פרק ז

איך נכנסים פנימה אל המלך?

כתר נהורא

שערים לעבודת הרנפילה
מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

"איני צריך ממך כלום, אני רוצה אותך לבדך!"

"כאשר מגיעים להתפלל לפני מלך המלכים, אנו צריכים לחשוב: האם אני רוצה להתדבק עכשיו בגילויים של הקב"ה, בהשפעות של הקב"ה, או בהקב"ה עצמו?"

למלכא' בלי להזכיר 'לגבי', כי ברגע שיש כאן תקוה לתועלתו והנאתו אי אפשר להתדבק במלך עצמו.

והטעם לכך - 'דכולא מתחלפים ומלכא אינו מתחלף', כי כל השרים והיועצים מתחלפים והולכים, אבל המלך עצמו אינו מתחלף.

וכתב המגיד מקאזניץ שיש לאהוב את המלך עצמו באהבה עצמית שאינה תלויה בדבר, אבל שאר הגילויים הם בגדר 'אהבה תלויה בדבר' ויכולים להתחלף.

וזה לשון קדשו (עבודת ישראל, פרקי אבות פ"ה): כל אהבה כו' ושאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם כו'. הענין רומז על אהבת הבורא יתברך, כשאדם אוהב את השי"ת מחמת רוב טוב המשפיע לו, אין זה אהבה גמורה ונצחית, מחמת שאם בוטל הדבר תבטל האהבה. אבל צריך האדם לאהוב את הבורא יתברך בלתי שום סיבה המביאה לו זאת האהבה, כמו שאמר הכתוב (דברים ו, ה) 'ואהבת את ה' אלהיך כו' בכל מאדך', בכל מדה ומדה שהוא מודד לך (ברכות נד.), ואהבה כזו אין שום סיבה המונעת זאת האהבה, רק תמיד דבוק בהשי"ת והיא אהבה שאין לה סוף.

וזה דקאמר אינה בטלה לעולם ולא קאמר עולם, ירצה כי כשהאדם אוהב את השי"ת בכל לבו עד אין סוף שאין מונעת אותו שום דבר מאהבת הבורא, ובכל מדה ומדה מוסיף אהבה על אהבתו, בזה מעורר גם כן שהשי"ת ברוך הוא יאה אהבתו תמיד על כנסת ישראל שלא תבטל תמיד. וזה לעולם, רומז על האהבה שנתעורר על ידי האדם על העולם. עכ"ק.

ולכן, כאשר מגיעים להתפלל לפני מלך מלכי המלכים, אנו צריכים לחשוב: האם אני רוצה להתדבק עכשיו בגילויים של הקב"ה, בהשפעות של הקב"ה, או בהקב"ה עצמו.

מדובר כאן בדרגות גבוהות, ומי יאמר זכיתי לבבי לעמוד במדריות הצדיקים, ואדרבה, מצוה עלינו לבקש את צרכינו שזהו אחד מיסודות התפילה, אך מותר לנו לראות את ההסתכלות של הבעש"ט הק' על הנושא של תפילה, כשעת תענוג, כמו שהתבטאו הראשונים על התפילה כשעה של כלות הנפש וקירבת אלקים, שזהו תענוג כל התענוגים.

התפילה - לפי הבעש"ט - היא שהאדם אומר אל אביו שבשמים: איני רוצה לבקש כלום, איני צריך ממך כלום, אני רוצה אותך לבדך! אני רוצה להתענג על קירבתך!

בספרי החסידות מובאים דברי המדרש (איכ"ר, ג, ח) שהמשיל למלך שנכנס למדינה והיו עמו שרים ונכבדים וחכמים, וגדולי המדינה היו מתווכחים ביניהם, אחד אמר אני רוצה לפגוש שר פלוני, והשני אמר אני רוצה להתדבק בחכם פלוני, השלישי אמר אני רוצה לפגוש עשיר פלוני. היה שם פיקח אחד ואמר: איני רוצה אלא את המלך עצמו, כי כולם מתחלפים והמלך אינו מתחלף.

[זה לשון המדרש: 'חלקי ה' אמרה נפשי רבי אבהו בשם רבי יוחנן אמר משל למלך שנכנס למדינה והיו עמו דוכסין ואיפרכין ואיסטרטילוטין, והיו גדולי מדינה יושבים באמצע המדינה, חד אמר: אנה נסיב דוכסין לגבי, וחד אמר: אנה נסיב איפרכין לגבי, וחד אמר: אנה נסיב איסטרטילוטין לגבי. היה פקח אחד לשם, אמר: אנה נסיב למלכא, דכולא מתחלפים ומלכא אינו מתחלף. כן עובדי כוכבים מהן עובדין לחמה, ומהן עובדין ללבנה, ומהן עובדין לעץ ואבן, אבל ישראל אינן עובדין אלא להקב"ה, ההוא דכתיב 'חלקי ה' אמרה נפשי'].

ומבואר בספה"ק, כי כל ילד קטן מבין שעדיף לפגוש את המלך מאשר השרים והיועצים, ולא צריך להיות פיקח גדול מדי עבור זה.

אלא שדרכה של הנפש לחפש רק דברים שהיא יכולה להרוויח מהם, ולכן הנטייה הטבעית כאשר המלך מגיע, היא להרוויח כמה שיותר, או להרוויח כבוד, או ממון, או חכמה. ובשביל כך צריך להיות פיקח גדול כדי להבין שהטובות והגילויים וההשפעות המתגלים יחד עם המלך הם דברים חולפים,

אבל המלך עצמו אינו מתחלף, ודבר זה יכול להבין רק בן המלך שבאמת רוצה ומחפש רק את המלך עצמו כי הוא קשור אליו בעצם, אבל כל מי שמחפש הנאות ותענוגים רוצה את ההשפעות ואת התענוגים שהמלך מביא עמו ומתדבק אל השרים ולא אל המלך עצמו.

והרואה יראה בדברי המדרש אשר כל אחד אומר 'לגבי' - 'אנה נסיב איפרכין לגבי, אנה נסיב איסטרטילוטין לגבי', אבל הפיקח אומר 'אנה נסיב

דרכה של הנפש לחפש רק דברים שהיא יכולה להרוויח מהם, ולכן הנטייה הטבעית כאשר המלך מגיע, היא להרוויח כמה שיותר, או ממון, או חכמה. ובשביל כך צריך להיות פיקח גדול כדי להבין שהטובות והגילויים וההשפעות המתגלים יחד עם המלך הם דברים חולפים, אבל המלך עצמו אינו מתחלף.

בשורה משמחת

נוספה סידרה חדשה א חיות אין עבודת השם. מדי יום ראשון עולה שיעור מיוחד מלא פרישקייט של פמ"מ הרב ישראל ישכר בלייער שליט"א

קי תודיית פיאז: 03-30-4444

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות

שבחי הספר הקדוש "תורת המגיד ממעזריטש"

השבוע חל יומא דהילולא של **מון המגיד ממעזריטש** (י"ט כסליו), גדול תלמידיו של מרן הבעל שם טוב הק', אשר עליו התבטא רבו הבעש"ט שכשהקב"ה אמר "נעשה אדם" אל המגיד שקומתו הרוחנית היתה שלימה בתכלית השלימות.

ונביא כמה מיסודות תורתו הקדושה, שהינם היסודות הראשוניים בבית המקדש האדיר של תורת החסידות שבנתה להקב"ה, הכוללת מאות ספרי חסידות שכתבו תלמידיו ותלמידי תלמידיו. תורתו הקדושה בנויה לתלפיות, על יסודות מוצקים וברורים, שעליהם בנו תלמידיו הקדושים והמפורסמים את ספריהם ששינו את חייהם של **מיליוני יהודים** מיום קומה של תורת החסידות עד ביאת גואל צדק (ויתבאר בהרחבה בהקדמת הספר **"כתבי המגיד"** שיוצא לאור בס"ד לרגל היוםא דהילולא).

א. הנקודה הפנימית המקיפה את כל יסודות תורתו היא **השחממה**, כשמה כן היא. ביטול גמור (כח מ"ה). רק על ידי ביטול כל כוחות היש ניתן להתחבר להקב"ה בשלימות.

המעבר מ'ישות' ל'שחממה' עובר דרך ה'איין', ביטול גמור, כמו המעבר מביצה לאפרוח וגרעין הנודע באדמה, המעבר דרך קלקול הצורה הקודמת (אלו דוגמאות שהמגיד עצמו מביא כמה פעמים).

ב. **השעשועים**. שורש כל הבריאה היא השעשוע שהשתעשע הקב"ה במעשי הצדיקים. המגיד מאריך רבות שגם כוונתו של כל אדם מישראל צריכה להיות באופן כזה, לעשות שעשועים ותענוג ונחת רוח לבורא. אחד מיסודי החסידות (כמו שמגדיר החלקת היושע מביאלא שזוהו מעיקרי תורת החסידות).

ג. **הרצון להשפיע**. שורש הקדושה היא הרצון להשפיע. שהרי הבורא יתברך אין לו שום רצון אחר מלבד הרצון להשפיע, ולהטיב. אם כן שורש הדביקות בה' הוא הרצון להשפיע. שורש הפירוד הוא רצון לקבל לא בשביל להשפיע. המגיד מאריך במאמרים רבים איך יכול האדם להגיע אל הרצון **להשפיע** למרות שהוא **מקבל**, וזאת על ידי שתהיה כוונתו לקבל על מנת להשפיע, ושכל תורתו ומצוותיו יהיו עבור השכינה ששוכנת בו, שיתנשא כבוד מלכותו יתברך בעולם.

ד. צורתם של **האותיות** הם תנועות של דביקות הצדיקים המשתוקקים להתדבק בבוראם, כפי שחזה הבורא מראש מתחילת הבריאה, בשעשועיו עם הצדיקים, כשראה מראש את תורתם ומעשיהם הטובים מתוך געגועיו ואהבתם אליו, ומהשעשועים האלו נוצרו שורשים לאותיות, שהם כאמור צורות של דביקות ושעשועי התחננונים בדביקות הבורא, (כל אות מורה על צורה מסויימת. למשל האות א' מורה על תנועות של בושה והכנעה הנרמזות בקו האלכסוני של הא', וממנה יוצאות החכמה העליונה והחכמה התחתונה שהם שני צורות של השגת הבורא, חכמה עלאה וחכמה תתאה).

עבודתו של האדם הוא להטמין עצמו בתוך אותיות התורה, על ידי לימוד התורה הקדושה וקיום מצוותיה, ואז בעצם הוא מטמין את עצמו בתוך הבורא, השוכן בתוכם.

היכל המגיד ממעזריטש

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
יו"ר מכון יסוד החסידות

לתת לנשמה להוביל את הנוף

בפרשת השבוע, על הפסוק "וישא יעקב רגליו" מבאר רבינו את דרך ההסתכלות הנכונה על העולם, והאופן בו העולם ימשוך את האדם אחרי הקב"ה באופן שיהיה "מודגל" בתורה, ולא יסית אותו העולם חלילה להיפך. וכמו שאנו מברכים כל יום בברכות השחר "ותרגילני לדבר מצווה", ובנוסף ברכת המפיל "ותרגילני לדבר מצווה ואל תרגילני לדבר עבירה".

רבותינו הקדמונים (שבט מוסר פ"א) כותבים שביכולתו של האדם לדעת באיזו דרך בעבודת ה' צריך הוא ללכת, ואמרו שהוא לפי התענוג המתעורר בו בעת עשיית איהו מצווה או בעת לומדו איהו חלק בתורה וסימן הוא שאותו חלק בתורה או אותה מצווה בא לתקן בעולם הזה באופן פרטי, (מבלי לגרוע חלילה בחיוב הכללי לשמור את כל מצוות התורה וללמוד כל מה שביכולתו להבין). ועד"ז מובא מהבעש"ט הסימן לאדם מאיזה דרך יתרחק - כאשר מתעורר בו חרטה כשעושה אותו דבר, ומרגיש שמתרחק מאת הש"ת, וסימן הוא שהדבר הזה הוא עבירה ומרחק מושרש נשמתו.

אמנם כדי להגיע לכך, על האדם לשנות את הדרך, כלומר **שיתן לנשמתו להדריך אותו**. וזאת על ידי שישמע אל קול ה' המדריך אותו אחר התענוג האלוהי, שהיא הבת קול היוצאת בכל יום ויום מהר הרוע, לבל יתבלבל וימשך אחר התענוג הגשמי, שאם לא כן לא ידע להבחין בין טוב לרע.

ודרך זה אינה אפשרית לאדם בתחילת עבודתו, שעדיין אינו מרגיש את התענוג, ואז הולך אחר דבר ה' כעבד העושה את רצון רבו, מבלי טעם. אבל לאחר שהאדם טועם את נועם זו ה', ומבין שהעולם האמיתי, הוא עולם מלא תענוגים ושמוחה גדולה, המושגת על ידי הדביקות, משתנה כח **הדרכתו**, עד שכל חושינו מושכים אותו לעבר חיות הש"ת, באופן שתמיד ימשך אחר חיות הש"ת אשר מושגת על ידי מתיקות התורה והמצוות, ומידותיו יתברך ידריכוהו בדרך אור, כל אחד ואחד כפי שורש נשמתו.

ודבר זה תלוי באופן הסתכלותו הבסיסית של האדם על השם יתברך והעולם. יש מי שרואה את הש"ת כאיזה דבר רחוק ונשגב מהשגתו, ואילו את העולם הזה הוא רואה כמציאות גמורה, והוא מנסה לשלב בין המציאות שהוא רואה לעיניו לבין המוטל עליו כעבד ה'. אמנם, **המציאות האמיתית שנגלת לעיניו של האדם החכם היא מציאות הש"ת שכל הנבראים הם כוחותיו, וחיותו היא המציאות האחת והיחידה, וכל פרטי העולם הם כלי לקיום התורה והמצוות**. ולכן צריך שיקדים האדם לעצמו לפני כל עבודתו, את מחשבת ידיעת אחדות הש"ת,

על האדם לשנות את הדרך, כלומר שיתן לנשמתו להדריך אותו. וזאת על ידי שישמע אל קול ה' המדריך אותו אחר התענוג האלוהי.

דביקות הש"ת, וממילא תמיד ימשך וילך אחרי תורתו ומצוותיו ית"ש, וכמו שאדם המשווק בגשמיות רודף תמיד אחר התאוות והתענוגים מבלי מחשבה תחילה, כיון שברור לו לפי דמיונו שמהם מקבל חיות, כך מי שיודע תענוג מתיקות הש"ת, ויותר מכך מי שמכיר שאין כלל חיות מבלעדי יתברך, הוא רודף אחרים כרודף אחרי נפשו, ובמדרגה זאת עוסק רבינו במאמר זה.

וענין זה הוא מידתו של יעקב אבינו שהיא התפארת, אשר עניין התפארת הוא **לחשוך בשלימות**, ורק שכשמידת התפארת בשבירה נמשך ממנה יופי על עניינים גשמיים שהם היפך השלימות, ויעקב אבינו העלה את מידת התפארת לשורשה, דהיינו שהעלה את החשק הנמשך מהיופי החיצוני, לחשוק אל השלימות האמיתית, שהיא חיותו יתברך שמו, ולא להביט כלל אל הלבוש החיצוני של העולם שאין בו חיות עצמית כלל והוא נקבה אל הזכר [-שהוא החיות האלוהית המתפשטת בכל ענייני העולם], ואין בו התפארות אמיתית כלל.

<p>הרה"ח ר' מרדכי קליין שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר אביגדור נ"ו יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' מאיר הורביץ שליט"א לרגל נישואי בתו שתתי יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>רה"ח הרה"ג ר' דוד פרידמן שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו החשוב כמר מתתיהו נ"ו יה"ר שזיכה לרוות ממנו רוב נחת וכו"ס</p>
<p>הרה"ח ר' משה סנדר עקשטיין שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח מתתיהו נ"ו יה"ר שזיכה לרוות ממנו רוב נחת וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' שלמה מערליץ שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר דוד נ"ו יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' מאסקאוויטש שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר אברהם שמואל נ"ו יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>הרה"ח ר' זאבלאצקי שליט"א לרגל הבר מצווה לבנו הבה"ח דוד שלום נ"ו יה"ר שזיכה לרוות ממנו רוב נחת וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' יהודה דייטש שליט"א לרגל נישואי בתו שתתי יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>	<p>הרה"ח ר' פנחס קאפף שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר משה נ"ו יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>
<p>הרה"ח ר' פיליפ שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר מרדכי מנחם מענדל נ"ו יה"ר שזיכה לרוות ממנו רוב נחת וכו"ס</p>	<p>משגרים אנו מעומק לבנו את תנחומינו אל מע"כ ידידנו הנכבד הרה"ח ר' שמואל צבי ראזנבערג שליט"א על פטירת בתו היקרה אסתר ביילא ע"ה המקום ינחם אתכם ולא ישמע עוד ושבר בבבולוני המערכת</p>	<p>הרה"ג ר' דניאל גראס שליט"א לרגל נישואי בנו החתן החשוב כמר ישראל מרדכי נ"ו יה"ר שזיכה לרוות מהם רוב נחת דקדושה וכו"ס</p>

יו"ר ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית